

HEROLD

Nr 103 (STYCZEŃ 2003)

ISSN 1472-0242

BIULETYN BEZPŁATNY

Współpraca
Gdańska z Bremą s. 3

Wyróżnienia
dla organizacji
pozarządowych s. 7

Gdańszczanie na
Spitsbergenie s. 8-10

Co powinniśmy
wiedzieć o Unii
Europejskiej s. 11

Przyszłość
trasy W-Z s. 12

Dyżury
radnych s. 14-15

Fot. Materiały własne Teknikens Hus

Teknikens Hus, Szwecja, Luleå – ośrodek edukacji i rozrywki

Zabawa, nauka i wypoczynek na fortach

Na początku lutego 2003 roku zaprezentowano w Gdańsku „Projekt Hewelianum”, który jest kompleksowym pomysłem na zagospodarowanie terenów dawnych fortów napoleońskich. Powstanie tam Regionalny Ośrodek Prezentacji Nauki i Techniki. Miejsce to ma szansę stać się atrakcją turystyczną dla całego regionu pomorskiego i zapleczem eksperymentalnym dla gdańskich szkół.

Powyższy program jest programem unikatowym i ma charakter pilotażowy nie tylko w skali kraju, ale całej Europy. Jego podstawowe założenie wypływa z przekonania, że wiedza o kierunkach rozwoju nauk ścisłych i opartych na nich nowoczesnych technologiach jest bardzo niska. Uwaga twórców samego pomysłu koncentruje się na dzieciach i młodzieży, którzy mają być głównymi, choć nie jedynymi beneficjentami programu. Twórcy całego zamierzenia chcą, by naj-

większą grupą odwiedzających ośrodek były dzieci w wieku 3-6 lat. Zaszczepiona w tym wieku ciekawość świata procentuje w wieku młodzieńczym większym potencjałem rozwojowym.

Dzieci, młodzież, nauczyciele i turyści zyskają nieosiągalną dziś możliwość „dotknięcia” tego, co zazwyczaj pozostaje niewidoczne bądź niezrozumiałe. Nauki ścisłe, niestety nie budzą większego zainteresowania młodego pokolenia, ale to one wyznaczają kierunek postępu w nauce i zmieniają oblicze tzw. dnia codziennego.

Regionalny Ośrodek Prezentacji Nauki i Techniki „Hewelianum” stanie się pomostem, dzięki któremu naukowcy będą mogli stworzyć świat nauki przyjaznej, intrygującej i budzącej pasję naukową. Wchodząc do Unii Europejskiej musimy mieć świadomość rangi przedsięwzięć popularyzujących naukę, jaka tam obowiązuje.

Gdański „Program Hewelianum” powstaje w ścisłej korelacji z działaniami

ciąg dalszy na str. 4 ▶

Zabawa, nauka i wypoczynek...

▷ ciąg dalszy ze str. 1

Teknikens Hus, Luleå

stowarzyszenia ECSITE i wpisuje się w całokształt działań ECSITE w Europie. ECSITE to skrót od nazwy European Collaborative for Science, Industry and Technology Exhibitions /Europejskie Stowarzyszenie na Rzecz Nauki, Przemysłu i Parków Technologicznych/.

Większość europejskich ośrodków edukacyjnych, promujących wiedzę na temat rozwoju nauk ścisłych, jest skupiona w stowarzyszeniu ECSITE.

Gdański projekt wyróżnia się tym, iż przedsięwzięcie planuje się zlokalizować w zabytkowej części miasta, z wykorzystaniem istniejącego w samym sercu miasta zespołu fortyfikacji i parku pofortecznego.

Udokumentowane bogactwo form fauny i flory w parku na Grodzisku pozwala na stworzenie tam biologicznego parku edukacyjnego, uzupełniającego ofertę wystawieniową Ośrodka Prezentacji Nauki i Techniki.

Cały „Program Hewelianum” składa się z pięciu równorzędnych projektów:

- Park edukacyjny – możliwość kontaktu z unikatowymi gatunkami zwierząt i roślin: najdalej na północ wysunięte zimowisko nietoperzy, stanowisko kwitnącego bluszczu, cztery gatunki owadów wpisanych do „Czerwonej Księgi” z wykazem gatunków zagrożo-

nych wyginieciem, rośliny typowe dla terenów stepowych i to wszystko w centrum miasta

- Eksperymentarium im. Daniela Fahrenheita – możliwość samodzielnego przeprowadzenia doświadczeń fizycznych i chemicznych pod hasłem: „Uczyć bawiąc”
- Astrolaborium im. Jana Heweliusza z planetarium na 200 miejsc uzupełnionych tarasem widokowym na Gdańsk
- Muzeum Fortyfikacji im. Strakowskich – możliwość zapoznania się z rozwojem myśli inżynierskiej na przestrzeni wieków, technikami wznoszenia fortyfikacji i umocnień, a także ze współczesnymi technologiami w zakresie budowy obronnych
- Kolejka linowa im. Adama Wajbego – odtworzenie zamysłu jeszcze z XVII wieku, będzie to kolejka gondolowa przewożąca turystów ze śródmieścia Gdańska na Górę Gradową.

Harmonogram realizacji całości przewiduje rozłożenie prac na kilka etapów. Wariant pesymistyczny, zakładający mozolne zdobywanie środków zewnętrznych, przewiduje termin oddania całości na rok 2011, który zostanie ogłoszony rokiem Heweliusza. W tym roku przypadać będzie 400-setna rocznica urodzin gdańskiego eksploratora nieba. W przypadku szybszego pozyskania środków z budżetu centralnego, z Unii Europejskiej i ze strony kapitału prywatnego, oddanie do użytku może nastąpić nawet za 3-4 lata.

Podobne ośrodki, choć każdy o innej specyfice, działają od wielu lat w Europie Zachodniej, ale coraz częściej znajdują się też zapaleńcy tworzący centra edukacyjne także w naszej części Europy. Wyrósły one na Słowacji, w Czechach, w Estonii. Terytorium Polski wciąż pod tym względem jest „białą plamą”. Wymiana doświadczeń, porównywanie filozofii działania bardzo różnorodnych ośrodków, były tematem międzynarodowego seminarium, które odbyło się w dniach 7–8 lutego 2003 roku. Omawiano różnorodne aspekty funkcjonowania projektów, które zostaną w przyszłości zrealizowane na Grodzisku i które objęto zbiorową nazwą: „Program Hewelianum”.

W Gdańsku spotkały się osoby kierujące podobnymi ośrodkami na zachodzie Europy, gdzie z dużym powodzeniem promuje się nauki ścisłe i drogę kariery badawczej w tych właśnie dziedzinach wiedzy. Przyjechali do nas: Lena Embertsen z Teknikens Hus (Luleå, Szwecja), Brigitte Coutant z La Cite des Sciences et de l'Industrie (Paryż, Francja), Linda Conlon z The International Centre for Life (Wielka Brytania, Newcastle), Bob Crezee z Museonu (Holandia, Haga), Per-Edvin Persson z Heureka (Finlandia), Wolf Peter Fehlhammer z Deutsches Museum (Niemcy, Monachium). W dwudniowym seminarium uczestniczyli także rektorzy wyższych uczelni Trójmiasta, posłowie i senatorowie Gdańska i Pomorza, radni miasta Gdańska. ■

P.S. Dziękujemy zaprzyjaźnionym ośrodkom za udostępnienie zdjęć.

Deutsche Museum, Monachium, Niemcy - dział aeronautyki